

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 13 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9765/22

ECOFIN 554
UEM 158
SOC 349
EMPL 231
COMPET 452
ENV 553
EDUC 222
RECH 345
ENER 261
JAI 816
GENDER 94
ANTIDISCRIM 74
JEUN 105
SAN 350

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	9418/22 - COM(2022) 620 final
Относно:	Препоръка за ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА относно националната програма за реформи на Малта за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2022 г.

Приложено се изпраща на делегациите посоченият по-горе проект за препоръка на Съвета, преработен и съгласуван в различните комитети на Съвета въз основа на предложението на Комисията COM(2022) 620 final.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от ...

относно националната програма за реформи на Малта за 2022 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2022 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

- (1) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета², с който бе създаден Механизмът за възстановяване и устойчивост, влезе в сила на 19 февруари 2021 г. По Механизма за възстановяване и устойчивост се предоставя финансова подкрепа за осъществяването на реформи и инвестиции, водещи до фискален стимул, финансиран от Съюза. Той допринася за икономическото възстановяване и за осъществяването на устойчиви и увеличаващи растежа реформи и инвестиции, по-специално за насърчаването на екологичния и цифровия преход, като същевременно укрепва устойчивостта и потенциалния растеж на икономиките на държавите членки. Той спомага също за укрепване на устойчивите публични финанси и за стимулиране на растежа и създаването на работни места в средносрочен и дългосрочен план. Максималното финансово участие за държава членка в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост ще бъде актуализирано през юни 2022 г. в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.

² Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

- (2) На 24 ноември 2021 г. Комисията прие годишния обзор на устойчивия растеж, с което постави началото на европейския семестър за координация на икономическите политики за 2022 г. Тя надлежно взе предвид Социалния ангажимент от Порто, подписан на 7 май 2021 г., за по-нататъшно прилагане на Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията на 17 ноември 2017 г. На 25 март 2022 г. Европейският съвет одобри приоритетите на годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. На 24 ноември 2021 г. въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета³ Комисията прие и доклада за механизма за предупреждение, в който Малта не бе посочена като една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. На същата дата Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната и предложение за съвместния доклад за заетостта за 2022 г., в който се анализира прилагането на насоките за заетостта и принципите на Европейския стълб на социалните права. На 5 април 2022 г. Съветът прие препоръката относно икономическата политика на еврозоната⁴ („препоръката от 2022 г. относно еврозоната“), а на 14 март 2022 г. – съвместния доклад за заетостта.

³ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

⁴ Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно икономическата политика на еврозоната (ОВ C 153, 7.4.2022 г., стр. 1).

- (3) След световната пандемия нахлуването на Русия в Украйна значително промени геополитическия и икономическия контекст. Последиците от нахлуването върху икономиките на държавите членки бяха усетени, наред с другото, чрез по-високите цени на енергията, храните и суровините и по-слабите перспективи за растеж. По-високите цени на енергията са особено тежки за най-уязвимите домакинства, изпитващи енергийна бедност или изложени на риск от енергийна бедност, както и за дружествата, които са най-уязвими спрямо растежа на цените на енергията. В Съюза се наблюдава и безпрецедентен приток на хора, бягащи от Украйна. Икономическите последици от агресивната война на Русия засегнаха държавите членки асиметрично. В този контекст на 4 март 2022 г. за първи път бе задействана Директива 2001/55/ЕО на Съвета⁵ чрез Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета⁶, с която на разселените лица от Украйна беше предоставено правото на законно пребиваване в Съюза, както и достъп до образование и обучение, пазара на труда, здравеопазване, жилищно настаняване и социално подпомагане.

⁵ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

⁶ Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

- (4) Като се има предвид бързо променящата се икономическа и геополитическа ситуация, през 2022 г. европейският семестър възобновява широкообхватната си координация на икономическите политики и политиките по заетостта, като същевременно се усъвършенства в съответствие с изискванията за изпълнение на Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в годишния обзор на устойчивия растеж за 2022 г. Изпълнението на приетите планове за възстановяване и устойчивост е от съществено значение за постигането на приоритетите на политиката в рамките на европейския семестър, тъй като плановете обхващат всички или значителна част от съответните специфични за всяка държава препоръки, отправени през циклите на европейския семестър за 2019 г. и 2020 г. Специфичните за всяка държава препоръки за 2019 г. и 2020 г. продължават да бъдат също толкова важни и за плановете за възстановяване и устойчивост, които са преразгледани, актуализирани или изменени в съответствие с членове 14, 18 и 21 от Регламент (ЕС) 2021/241, в допълнение към всички останали специфични за всяка държава препоръки, отправени до датата, на която са представени тези преразгледани, актуализирани или изменени планове.
- (5) Общата клауза за дерогация в Пакта за стабилност и растеж действа от март 2020 г. В съобщението си от 3 март 2021 г., озаглавено „Една година от началото на пандемията от COVID-19: ответни мерки на фискалната политика“, Комисията изрази становище, че решението за дезактивиране или продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация следва да се основава на цялостна оценка на състоянието на икономиката, като равнището на икономическата активност в Съюза или еврозоната се сравнява с равнищата отпреди кризата (края на 2019 г.) като ключов количествен критерий. Повишената несигурност и силните рискове от влошаване на икономическите перспективи в контекста на войната в Европа, безпрецедентното покачване на цените на енергията и продължаващите смущения във веригата на доставки оправдават удължаването на срока на действие на общата клауза за дерогация на Пакта за стабилност и растеж до 2023 г.

- (6) Съгласно подхода в препоръката на Съвета от 18 юни 2021 г.⁷, съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2021 г., общата фискална позиция понастоящем се измерва най-добре с промяната в първичните разходи (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19), но като се включват свързаните със средносрочния потенциален растеж разходи, финансирани с безвъзмездна подкрепа (безвъзмездни средства) от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза⁸. Освен общата фискална позиция, за да се прецени дали националната фискална политика е предпазлива и дали съставът ѝ допринася за устойчиво възстановяване, което е в съответствие с екологичния и цифровия преход, се обръща внимание и на развитието на финансираните на национално равнище първични текущи разходи⁹ (след приспадане на дискреционните мерки по отношение на приходите и като се изключват временните извънредни мерки, свързани с кризата с COVID-19) и инвестиции.

⁷ Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Малта (ОВ С 304, 29.7. 2021 г., стр. 83).

⁸ Прогнозите за фискалната позиция и нейните компоненти в настоящата препоръка са оценки на Комисията, основани на допусканията, залегнали в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. Оценките на Комисията на средносрочния потенциален растеж не включват положителното въздействие на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и които могат да стимулират потенциалния растеж.

⁹ Нефинансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост или други средства на Съюза.

- (7) На 2 март 2022 г. Комисията прие съобщение, в което се предоставят общи насоки за фискалната политика през 2023 г. („фискалните насоки“), целящи да се подпомогне изготвянето на програмите за стабилност и конвергенция на държавите членки и по този начин да се засили координацията на политиките. Комисията отбеляза, че въз основа на макроикономическите перспективи от зимната прогноза от 2022 г. преминаването от съвкупна подкрепяща фискална позиция през 2020–2022 г. към до голяма степен неутрална съвкупна фискална позиция, при запазване на готовността да се реагира на променящата се икономическа ситуация, изглежда подходящо през 2023 г. Комисията обяви, че фискалните препоръки за 2023 г. следва да продължат да бъдат диференцирани между отделните държави членки и да вземат предвид възможното разпространение на ефекти между отделните държави. Комисията прикани държавите членки да отразят насоките в своите програми за стабилност и конвергенция. Комисията пое ангажимент да следи отблизо икономическото развитие и при необходимост ще коригира своите насоки на политиката най-късно с пролетния пакет за европейския семестър от края на май 2022 г.
- (8) По отношение на фискалните насоки фискалните препоръки за 2023 г. отчитат влошените икономически перспективи, повишената несигурност и допълнителните рискове от влошаване, както и по-високата инфлация в сравнение със зимната прогноза от 2022 г. на Комисията. На фона на тези съображения фискалните мерки трябва да доведат до увеличение на публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност и до поддържане на покупателната способност на най-уязвимите домакинства, така че да се смекчи въздействието на покачването на цените на енергията и да се спомогне за ограничаване на инфлационния натиск от вторични ефекти чрез целенасочени и временни мерки. Фискалната политика трябва да остане гъвкава, за да се адаптира към бързо променящите се обстоятелства, включително предизвикателствата, произтичащи от агресивната война на Русия срещу Украйна по отношение на отбраната и сигурността, и да бъде диференцирана в отделните държави членки в зависимост от тяхното фискално и икономическо положение, включително по отношение на излагането им на кризата и притока на разселени лица от Украйна.

- (9) На 13 юли 2021 г. Малта представи на Комисията своя национален план за възстановяване и устойчивост в съответствие с член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241. Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент. На 5 октомври 2021 г. Съветът прие своето решение за изпълнение за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Малта¹⁰. Отпускането на траншовете зависи от приемането на решение на Комисията в съответствие с член 24, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/241, гласящо, че Малта е изпълнила задоволително съответните ключови етапи и цели, определени в решението за изпълнение на Съвета. Задоволителното изпълнение предполага, че постигането на предходните ключови етапи и цели е запазено.
- (10) В съответствие със срока, определен в член 4 от Регламент (ЕО) № 1466/97, Малта представи на 15 април 2022 г. своята национална програма за реформи за 2022 г. и на 2 май 2022 г. програмата си за стабилност за 2022 г. Двете програми бяха оценени заедно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/241 националната програма за реформи за 2022 г. отразява също шестмесечното докладване на Малта относно напредъка, постигнат при изпълнението на нейния план за възстановяване и устойчивост.
- (11) На 23 май 2022 г. Комисията публикува доклада за Малта за 2022 г. В него беше оценен напредъкът на Малта в изпълнението на съответните специфични за държавата препоръки, приети от Съвета през 2019 г., 2020 г. и 2021 г., и беше направен преглед на изпълнението от Малта на плана за възстановяване и устойчивост въз основа на набора от показатели за възстановяване и устойчивост. Въз основа на този анализ в доклада за държавата бяха посочени пропуски по отношение на предизвикателствата, които не са разгледани или са само частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, както и по отношение на новите и нововъзникващите предизвикателства, включително породените от руското нахлуване в Украйна. В него бяха оценени също напредъкът на Малта при прилагането на Европейския стълб на социалните права и постигането на водещите цели на Съюза в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността, както и напредъкът в постигането на целите на ООН за устойчиво развитие.

¹⁰ ST 11941/2021; ST 11941/2021 ADD 1.

- (12) На 23 май 2022 г. Комисията представи доклад, изготвен в съответствие с член 126, параграф 3 от Договора. В този доклад се разглежда състоянието на бюджета на Малта, тъй като нейният дефицит по консолидирания държавен бюджет през 2021 г. надхвърли референтната стойност по Договора от 3 % от брутния вътрешен продукт (БВП). В доклада се стига до заключението, че критерият за дефицита не е изпълнен. В съответствие със съобщението от 2 март 2022 г. Комисията не предложи откриването на нови процедури при прекомерен дефицит през пролетта на 2022 г. и ще прецени отново дали е необходимо да предложи откриването на такива процедури през есента на 2022 г.
- (13) В препоръката си от 20 юли 2020 г.¹¹ Съветът препоръча на Малта да предприеме всички необходими мерки през 2020 и 2021 г., в съответствие с общата клауза за дерогация, за ефективно справяне с пандемията от COVID-19, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване. Освен това той препоръча на Малта, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискални политики, насочени към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и гарантиране на устойчивостта на дълга, като същевременно засили инвестициите. През 2021 г. съгласно данните, потвърдени от Евростат, дефицитът по консолидирания държавен бюджет на Малта намаля от 9,5 % от БВП през 2020 г. на 8,0 %. Ответните мерки на фискалната политика на Малта подпомогнаха икономическото възстановяване през 2021 г., а временните извънредни мерки за подкрепа намаляха от 6,3 % от БВП през 2020 г. на 4,7 % през 2021 г. Мерките, предприети от Малта през 2021 г., бяха в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. Дискреционните бюджетни мерки, приети от правителството през 2020 г. и 2021 г., бяха предимно временни или съпътствани от компенсаторни мерки. Съгласно данните, потвърдени от Евростат, консолидираният държавен дълг нарасна от 53,4 % от БВП през 2020 г. на 57,0 % от БВП през 2021 г.

¹¹ Препоръка на Съвета от 20 юли 2020 г. относно националната програма за реформи на Малта за 2020 г. и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Малта за 2020 г. (ОВ С 282, 26.8.2020 г., стр. 1).

(14) Макроикономическият сценарий в основата на бюджетните прогнози в програмата за стабилност за 2022 г. е реалистичен. Правителството предвижда реалният БВП да нарасне с 4,4 % през 2022 г. и с 3,9 % през 2023 г. За сравнение в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда по-нисък растеж на реалния БВП от 4,2 % през 2022 г. и по-висок растеж в размер на 4,0 % през 2023 г. В своята програма за стабилност за 2022 г. правителството очаква номиналният дефицит да намалее до 5,4 % от БВП през 2022 г. и до 4,6 % през 2023 г. Спадът през 2022 г. отразява главно растежа на икономическата активност и нетния ефект от частичното прекратяване на извънредните мерки за подкрепа, докато в отговор на високите цени на енергията бяха въведени нови мерки. Съгласно програмата за стабилност за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да нарасне до 58,6 % през 2022 г. и допълнително до 59,4 % през 2023 г. Въз основа на мерките на политиката, известни към крайната дата за изготвяне на прогнозата, в прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда бюджетен дефицит за 2022 г. и 2023 г. в размер съответно на 5,6 % от БВП и 4,6 % от БВП. Това е в съответствие с дефицита, предвиден в програмата за стабилност за 2022 г. В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда подобно съотношение на консолидирания държавен дълг към БВП от 58,5 % през 2022 г. и 59,5 % през 2023 г. Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. средносрочният (10-годишен среден) потенциален растеж на производството се оценява на 4,5 %. Тази прогноза не включва обаче въздействието на реформите, които са част от плана за възстановяване и устойчивост и могат да стимулират потенциалния растеж на Малта.

- (15) През 2022 г. правителството постепенно премахна по-голямата част от мерките, предприети в отговор на кризата, предизвикана от COVID-19, така че се очаква временните извънредни мерки да намалееят от 4,7 % от БВП през 2021 г. на 1,3 % през 2022 г. Държавният дефицит е засегнат от мерките, приети за противодействие на икономическото и социалното въздействие на увеличението на цените на енергията, които според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се оценяват на 1,0 % от БВП през 2022 г. и 0,6 % от БВП през 2023 г.¹² Тези мерки се състоят главно в намаляване на косвените данъци върху потреблението на енергия и субсидии за производството на енергия, за да се компенсира увеличението на цените на вносната електроенергия и въглеродните емисии. Тези мерки бяха обявени за временни. Ако обаче цените на енергията останат високи през 2023 г., някои от тези мерки биха могли да бъдат продължени. Някои от тези мерки не са насочени, по-специално субсидиите за производството на енергия и намаляването на акцизите върху горивата. Бюджетният дефицит е повлиян и от разходите за осигуряване на временна закрила на разселените лица от Украйна, като според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. тези разходи се очаква да бъдат 0,1 % от БВП през 2022 г. и 0,1 % през 2023 г.¹³
- (16) В препоръката си от 18 юни 2021 г. Съветът препоръча през 2022 г. Малта да поддържа подкрепяща фискална позиция, включително импулса, осигурен от Механизма за възстановяване и устойчивост, и да запази инвестициите, финансирани на национално равнище. Съветът също така препоръча на Малта, когато икономическите условия позволяват това, да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции и осигуряване на фискална устойчивост в средносрочен план, и същевременно да засили инвестициите с цел стимулиране на потенциала за растеж.

¹² Числата представляват равнището на годишните бюджетни разходи за мерките, предприети от есента на 2021 г. насам, включително текущите приходи и разходи, както и когато е уместно, мерките за капиталови разходи.

¹³ Очаква се общият брой на лицата, разселени от Украйна в Съюза, постепенно да достигне 6 милиона до края на 2022 г., като тяхното географско разпределение се изчислява въз основа на големината на установилата се диаспора, относителното население на приемащата държава членка и актуалното разпределение на разселените лица от Украйна в целия Съюз към март 2022 г. За бюджетните разходи за едно лице оценките се основават на модела за микросимулация Euromod на Съвместния изследователски център на Комисията, като се вземат предвид както паричните преводи, на които лицата може да имат право, така и обезщетенията в натура като образование и здравеопазване.

(17) През 2022 г. според прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. и информацията, включена в програмата за стабилност на Малта за 2022 г., се предвижда фискалната позиция да бъде подкрепяща и да възлиза на -1,5 % от БВП, както се препоръчва от Съвета¹⁴. Малта планира да предоставя непрекъсната подкрепа за възстановяването, като използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции, както беше препоръчано от Съвета. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,2 процентни пункта от БВП в сравнение с 2021 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят рестриктивен принос към фискалната позиция от 0,3 процентни пункта през 2022 г.¹⁵ Поради това Малта не планира да поддържа инвестициите, финансирани на национално равнище. Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2022 г. се очаква да доведе до експанзионистичен принос в размер на 1,6 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Този значителен експанзионистичен принос включва допълнителното въздействие на мерките за справяне с икономическото и социалното въздействие на повишените цени на енергията (0,5 % от БВП), както и разходите за предоставяне на временна закрила на разселените лица от Украйна (0,1 % от БВП). Освен това правителството предостави финансова подкрепа на домакинствата (0,3 % от БВП), по-високи зависещи и независещи от вноски пенсионни обезщетения, надвишаващи корекцията на разходите за живот (0,2 % от БВП), а темпът на растеж на междинното потребление (без отчитане на мерките) остана висок (0,4 % от БВП).

¹⁴ Отрицателният (положителният) знак на показателя съответства на превишение (недостиг) на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична (рестриктивна) фискална политика.

¹⁵ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат неутрален принос от 0,0 процентни пункта от БВП.

- (18) В прогнозата на Комисията от пролетта на 2022 г. се предвижда фискалната позиция през 2023 г. да бъде 1,1 % от БВП, при условие че политиката остане непроменена¹⁶. Очаква се през 2023 г. Малта да продължи да използва безвъзмездните средства по Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването. Положителният принос към икономическата активност на разходите, финансирани с безвъзмездни средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, се прогнозира да нарасне с 0,2 процентни пункта от БВП в сравнение с 2022 г. Предвижда се финансираните на национално равнище инвестиции да осигурят рестриктивен принос към фискалната позиция от 0,1 процентни пункта през 2023 г.¹⁷ Същевременно ръстът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи (без новите мерки по отношение на приходите) през 2023 г. се очаква да доведе до рестриктивен принос в размер на 1,3 процентни пункта към цялостната фискална позиция. Това включва въздействието на постепенното премахване на мерките за справяне с повишените цени на енергията (0,4 % от БВП), на временната финансова подкрепа за домакинствата (0,3 % от БВП) и на зависещите и независещите от вноски пенсионни обезщетения, надвишаващи корекцията на разходите за живот (0,2 % от БВП). Освен това се очаква междинното потребление (без отчитане на мерките) да нарасне по-малко от номиналния БВП (0,4 % от БВП).
- (19) В програмата за стабилност за 2022 г. се очаква дефицитът по консолидирания държавен бюджет постепенно да намалее до 4,6 % от БВП през 2023 г., 2,8 % през 2024 г. и до 2,4 % до 2025 г. Поради това се планира дефицитът по консолидирания държавен бюджет отново да спадне под 3 % от БВП до 2024 г. Съгласно програмата за стабилност за 2022 г. съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква да намалява до 2025 г., по-конкретно с намаление до 58,6 % през 2024 г. и до 57,2 % през 2025 г. Съгласно анализа на Комисията рисковете за устойчивостта на дълга изглеждат средни в средносрочен план.

¹⁶ Отрицателният (положителният) знак на показателя съответства на превишение (недостиг) на растежа на първичните разходи в сравнение със средносрочния икономически растеж, което е индикация за експанзионистична (рестриктивна) фискална политика.

¹⁷ Очаква се другите капиталови разходи, финансирани на национално равнище, да имат експанзионистичен принос от 0,1 процентни пункта от БВП.

(20) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.2 от приложение V към същия регламент планът за възстановяване и устойчивост включва широк набор от взаимно подсилващи се реформи и инвестиции с примерен график за изпълнението, който да приключи до 31 август 2026 г. Те спомагат за преодоляването на всички или на значителна част от икономическите и социалните предизвикателства, очертани в специфичните за държавата препоръки, отправени от Съвета до Малта в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., в допълнение към всички специфични за държавата препоръки, отправени до датата на приемане на плана за възстановяване и устойчивост. По-специално планът за възстановяване и устойчивост е амбициозен и предвижда реформи и инвестиции за справяне с установените предизвикателства, установени по отношение на здравеопазването, заетостта, образованието и уменията, екологичния и цифровия преход, правосъдието и борбата с корупцията и изпирането на пари. Доброто управление е един от стълбовете на дългосрочната икономическа визия на правителството и с плана за възстановяване и устойчивост се полагат значителни усилия за преодоляване на предизвикателствата в тази област. Инвестициите в образованието също заемат важно място в плана за възстановяване и устойчивост, като се предлагат подходящи мерки за преодоляване на слабостите в образователната система. Голяма част от планираните инвестиции са предназначени за екологичния и цифровия преход, като по този начин се изпълняват специфичните за държавата препоръки относно инвестициите в тези области. Предизвикателствата, установени по отношение на агресивното данъчно планиране, научните изследвания и иновациите и устойчивостта на пенсионната система, са частично разгледани в плана за възстановяване и устойчивост.

- (21) Изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Малта се очаква да допринесе за постигането на по-нататъшен напредък в екологичния и цифровия преход. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата в Малта представляват 53,8 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства, докато мерките в подкрепа на целите в областта на цифровите технологии възлизат на 25,5 % от общия размер на отпуснатите по плана за възстановяване и устойчивост средства. Пълното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост в съответствие със съответните ключови етапи и цели ще помогне на Малта да се възстанови бързо от последиците от кризата с COVID-19, като същевременно укрепи своята устойчивост. Системното участие на социалните партньори и други съответни заинтересовани страни продължава да бъде важно за успешното изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост, както и на други икономически политики и политики в областта на заетостта, които излизат извън рамките на плана за възстановяване и устойчивост, за да се гарантира широка ангажираност с цялостната програма на политиката.
- (22) Малта все още не е представила споразумението за партньорство, предвидено в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета¹⁸, както и останалите програми в областта на политиката на сближаване, предвидени в същия регламент. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 Малта трябва да вземе предвид съответните специфични за нея препоръки при програмирането на фондовете на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г. Това е предварително условие за подобряване на ефективността и максимално увеличаване на добавената стойност на финансовата подкрепа, която ще бъде получена от фондовете на политиката на сближаване, като същевременно се насърчават координация, взаимно допълване и съгласуваност между тези фондове на политиката на сближаване и други инструменти и фондове на Съюза. Успешното прилагане на Механизма за възстановяване и устойчивост и програмите по линия на политиката на сближаване зависи и от премахването на пречките пред инвестициите в подкрепа на екологичния и цифровия преход и балансираното териториално развитие.

¹⁸ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

- (23) Освен икономическите и социалните предизвикателства, разгледани в плана за възстановяване и устойчивост, Малта е изправена пред редица допълнителни предизвикателства, свързани с характеристиките на данъчната система, които улесняват агресивното данъчно планиране. Справянето с агресивното данъчно планиране продължава да бъде от ключово значение за подобряване на ефективността и справедливостта на данъчната система, както се посочва в препоръката за еврозоната от 2022 г. Разпространението между държавите членки на ефектите от стратегиите за агресивно данъчно планиране налага да бъдат предприети координирани действия на националните политики, които да допълват законодателството на Съюза. Малта предприе действия за борба с практиките на агресивно данъчно планиране, като изпълни предварително договорени международни и европейски инициативи и като се ангажира в своя план за възстановяване и устойчивост да извърши независимо проучване на изходящите и входящите (т.е. между пребиваващи в Съюза лица и пребиваващи в трети държави лица) плащания, което ще бъде последвано от прилагане на законодателство, съответстващо на констатациите от проучването. Въпреки това изходящите плащания на лихви, авторски и лицензионни вознаграждения и дивиденди, извършвани от дружества, установени в Малта, към юрисдикции с нулево и ниско данъчно облагане (т.е. всяка юрисдикция със законоустановена ставка на корпоративния подоходен данък под най-ниската законоустановена ставка на корпоративния подоходен данък в Съюза, която е 9 %), може да доведат до това тези плащания въобще да избягват данъчно облагане, докато в Малта не бъдат въведени данъци, удържани при източника, или еквивалентни защитни мерки, за да се гарантира, че тези плащания се облагат правилно. Освен това третирането на местните дружества, които не са установени в страната, продължава да поражда риск от двойно данъчно необлагане както за дружествата, така и за физическите лица.
- (24) В отговор на мандата, възложен от държавните и правителствените ръководители на Съюза във Версайската декларация, предложението на Комисията за план REPowerEU има за цел постепенно да бъде премахната зависимостта на Съюза от вноса на изкопаеми горива от Русия във възможно най-кратък срок. За тази цел в диалог с държавите членки Комисията се стреми да определи най-подходящите проекти, инвестиции и реформи на национално и регионално равнище и на равнището на Съюза. Целта на тези мерки е да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива и да се замени вносът на изкопаеми горива от Русия.

(25) Малта изостава в постигането на целта си за 2030 г. за намаляване — с 19 % спрямо равнищата от 2005 г., на емисиите на парникови газове, които не са обхванати от схемата на Съюза за търговия с емисии (СТЕ) и попадат в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета¹⁹. Ангажиментът на Малта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. ще изисква устойчиви инвестиции от страна както на домакинствата, така и на предприятията и правителството. С повишената амбиция на Съюза в областта на климата, съсредоточена върху по-достъпната от финансова гледна точка, сигурна и устойчива енергия, са необходими повече усилия за допълнително използване на нейния потенциал за слънчева и вятърна енергия, включително енергия от плаващи офшорни инсталации, като се има предвид, че възобновяемите енергийни източници представляват едва 8 % от енергийния микс. Малта е силно зависима от нефта (48 %) и от природния газ (44 %). През 2020 г. природният газ е бил използван за производството на 86 % от електроенергията на Малта. Въпреки че не внася газ или нефт от Русия²⁰, бързото увеличение на цените на енергията започна да се отразява на Малта. Малта възнамерява да осигури по-добра сигурност на енергийните доставки чрез изграждането на втори междусистемен електропровод. За да се намали зависимостта от изкопаеми горива, ще трябва също да се модернизират мрежите ѝ за пренос и разпределение на електроенергия, както и да се направят инвестиции в съхранението на електроенергия, за да се доставя твърда, гъвкава и бързо реагираща енергия. Предприемането на мерки, насочени към енергийната ефективност на сградите, особено на жилищните сгради, включително чрез инсталиране на термопомпи и други екологосъобразни решения, ще спомогне за намаляване на търсенето на енергия. За постигането на съответствие с целите „Подготвени за цел 55“ в Малта ще е необходима още по-голяма амбиция по отношение на намаляването на емисиите на парникови газове, увеличаването на енергията от възобновяеми източници и повишаването на енергийната ефективност. Освен това емисиите от автомобилния транспорт постоянно се увеличават — те представляват най-големият източник на емисии на парникови газове извън СТЕ. Намаляването на задръстванията по пътищата ще наложи подобряване на обществения транспорт, внедряване на интелигентни транспортни системи и инвестиции в инфраструктура за екологосъобразна мобилност (като тротоари и велосипедни алеи) с цел осигуряване на безопасна алтернатива на използването на лични автомобили.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26).

²⁰ Евростат (2020 г.), дял на руския внос спрямо общия внос на природен газ, суров нефт и антрацитни въглища. За средната стойност за ЕС-27 общият внос се основава на вноса от държави извън ЕС-27. За Малта целият внос включва търговията в рамките на Съюза. Суровият нефт не включва рафинираните нефтени продукти.

- (26) Въпреки че ускоряването на прехода към неутралност по отношение на климата и спиране на използването на изкопаеми горива ще доведе до значителни разходи за преструктуриране в няколко сектора, Малта може да използва Механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване, за да смекчи социално-икономическите последици от прехода. Освен това Малта може да използва Европейския социален фонд плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета²¹, за да подобри възможностите за заетост и да засили социалното сближаване.
- (27) С оглед на оценката на Комисията Съветът разгледа програмата за стабилност за 2022 г., като становището му²² е изразено в препоръка 1.
- (28) С оглед на тясната взаимобвързаност между икономиките на държавите членки от еврозоната и колективния им принос за функционирането на Икономическия и паричен съюз Съветът препоръчва на държавите членки от еврозоната да предприемат действия, включително чрез своите планове за възстановяване и устойчивост, за да изпълнят препоръките, съдържащи се в препоръката от 2022 г. относно икономическата политика на еврозоната. За Малта това е отразено по-специално в препоръки 1, 2 и 3 по-долу.

ПРЕПОРЪЧВА на Малта да предприеме през 2022 г. и 2023 г. следните действия:

1. През 2023 г. да гарантира, че растежът на финансираните на национално равнище първични текущи разходи е в съответствие с като цяло неутрална позиция на политиката, като се вземе предвид продължаващата временна и целенасочена подкрепа за най-уязвимите от покачването на цените на енергията домакинства и предприятия и за хората, бягащи от Украйна. Да има готовност да адаптира текущите разходи към променящата се ситуация. Да увеличи публичните инвестиции за екологичния и цифровия преход, както и за енергийната сигурност, като се вземе предвид инициативата REPowerEU, включително чрез използване на Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза. За периода след 2023 г. да провежда фискална политика, насочена към постигане на разумни средносрочни фискални позиции.

²¹ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

²² Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97.

2. Да продължи да изпълнява своя план за възстановяване и устойчивост в съответствие с ключовите етапи и целите, включени в Решението за изпълнение на Съвета от 5 октомври 2021 г. Да представи програмните документи в областта на политиката на сближаване за периода 2021–2027 г., за да приключи преговорите с Комисията, а след това да започне да ги изпълнява.
3. Да предприеме действия за ефективно отстраняване на характеристиките на данъчната система, които могат да улеснят агресивното данъчно планиране от страна на физически лица и многонационални дружества, включително чрез осигуряване на достатъчно данъчно облагане на изходящите плащания на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения и дивиденди и изменение на правилата за дружествата, които не са установени в страната.
4. Да намали цялостната зависимост от изкопаеми горива. Да ускори внедряването на възобновяеми енергийни източници, като се насърчават и създават възможности за инвестиции във вятърна и слънчева енергия, включително в енергия от плаващи офшорни инсталации, допълнително се модернизират мрежите на Малта за пренос и разпределение на електроенергия и се създават стимули за съхранение на електроенергия с цел осигуряване на надеждно, гъвкаво и бързореагиращо енергийно снабдяване. Да намали търсенето на енергия чрез подобряване на енергийната ефективност, особено на жилищните сгради. Да намали емисиите от автомобилния транспорт, като предприеме действия за намаляване на задръстванията по пътищата чрез подобряване на качеството на услугите в обществения транспорт, интелигентни транспортни системи и инвестиране в инфраструктура за екологосъобразна мобилност.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета

Председател